

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра граматики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

« 26 » 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ КОГНІТИВНОЇ ОНОМАСТИКИ

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність : 035 Філологія

Спеціалізації:

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійна програма: «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Освітньо-професійна програма: «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

Освітньо-професійна програма: «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська»

Освітньо-професійна програма: «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»

ОНУ

2022

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 1/1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно): перша англійська Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		3-й	3-й
		<i>Лекції</i>	
		16 год.	10 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		14 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю:	
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів з процесами концептуалізації й категоризації власних назв в ментальному лексиконі носія мови, дослідити організацію онімної складової ментального лексикону людини.

Завдання: вивчення процесів кодування власних назв у концепти; розгляд психолінгвістичних аспектів ментального буття онімів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

б) загальних:

ЗК04. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

в) спеціальних компетентностей:

СК01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

СК04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці;

ПР 09. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;

ПР 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:** теоретичні основи теорії когнітивної ономастики; процеси концептуалізації

й категоризації власних назв; **вміти**: прослідкувати взаємозв'язки різних онімних фреймів, дослідити формування онімної складової людини.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ONYMS IN MENTAL LEXICON

Theme 1. Cognitive Linguistics and Proper Names. Cognitive Onomastics.

Theme 2. Proper Names as Concepts, Their Role in Cognitive Processing.

Theme 3. Proper Names in the Mental Lexicon, Their Categorization.

Theme 4. Correlation of Conceptualization and Categorization of Proper Names.

Theme 5. Onymic Concepts, Their Semantic Loading.

Theme 6. Framing of the Onymic Component of the Mental Lexicon.

Theme 7. Problems of Profiling of Proper Names.

Theme 8. Associative Meaning of Proper Names, Methods of Establishing.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Очна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		л	п	лб	інд	ср		л	п	лб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
SPEECH PRODUCTION AND COMPREHENSION												
Theme 1. Cognitive Linguistics and Proper Names. Cognitive Onomastics.	9	2				7	12	2				10
Theme 2. Proper Names as Concepts, Their Role in Cognitive Processing.	11	2	2			7	12	2				10
Theme 3. Proper Names in the Mental Lexicon, Their Categorization.	11	2	2			7	11	1				10
Theme 4. Correlation of Conceptualization and Categorization of Proper Names.	11	2	2			7	11	1				10

Theme 5. Onymic Concepts, Their Semantic Loading.	12	2	2			8	11	1				10
Theme 6. Framing of the Onymic Component of the Mental Lexicon.	12	2	2			8	11	1				10
Theme 7. Problems of Profiling of Proper Names.	11	2	1			8	11	1				10
Theme 8. Associative Meaning of Proper Names, Methods of Establishing.	11	2	1			8	11	1				10
Підсумкове заняття	2		2									
Усього годин	90	16	14			60	90	10				80

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

Очна форма		
№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
1.	Theme 2. Proper Names as Concepts, Their Role in Cognitive Processing. Active and Passive Onymic Concepts. (презентація та обговорення доповідей за окресленими темами)	2
2.	Theme 3. Proper Names in the Mental Lexicon, Their Categorization. Transformation of Onyms in the Mental Lexicon of a Native Speaker. (презентація та обговорення доповідей за окресленими темами)	2
3.	Theme 4. Correlation of Conceptualization and Categorization of Proper Names. Means of Categorizing of Onyms. Onymic Circles of the Mental Lexicon. (презентація та обговорення доповідей за окресленими темами)	2

4.	Theme 5. Onymic Concepts, Their Semantic Loading. Types of Concepts, Their Structure. (презентація та обговорення доповідей за окресленими темами)	2
5.	Theme 6. Framing of the Onymic Component of the Mental Lexicon. Types of Onymic Frames. (презентація та обговорення доповідей за окресленими темами)	2
6.	Theme 7. Problems of Profiling of Proper Names. Two Types of Profiling, Their Peculiarities. (презентація та обговорення доповідей за окресленими темами)	1
7.	Theme 8. Associative Meaning of Proper Names, Methods of Establishing. Types of Associative Experiments. Free Associative Experiment with Onymic Stimuli. (презентація та обговорення доповідей за окресленими темами)	1
	Підсумкове заняття	2
	Разом	14

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість Годин
Очна форма		
1	Theme 1. Cognitive Linguistics and Proper Names. Cognitive Onomastics. Написання доповіді: Cognitive Onomastics.	7
2	Theme 2. Proper Names as Concepts, Their Role in Cognitive Processing. Написання доповіді: Onymic Concepts.	7
3.	Theme 3. Proper Names in the Mental Lexicon, Their Categorization. Написання доповіді : Onymic Categories in Mental Lexicon.	7
4.	Theme 4. Correlation of Conceptualization and Categorization of Proper Names. Написання доповіді : Onymic Concepts and Their Transformation.	7
5	Theme 5. Onymic Concepts, Their Semantic Loading. Написання доповіді : Structure of the Onymic Concept.	8
6	Theme 6. Framing of the Onymic Component of the Mental Lexicon. Підготовка презентації : Onymic Frames.	8
7	Theme 7. Problems of Profiling of Proper Names. Написання доповіді : Two Types of Profiling.	8
8	Theme 8. Associative Meaning of Proper Names, Methods of Establishing. Підготовка доповіді: Associative Experiments.	8
	Разом	60

№	Назва теми/ види завдань	Кількість
---	--------------------------	-----------

з/п		Годин
Заочна форма		
1	Theme 1. Cognitive Linguistics and Proper Names. Cognitive Onomastics. Написання доповіді: Cognitive Onomastics.	10
2	Theme 2. Proper Names as Concepts, Their Role in Cognitive Processing. Написання доповіді: Onymic Concepts.	10
3.	Theme 3. Proper Names in the Mental Lexicon, Their Categorization. Написання доповіді : Onymic Categories in Mental Lexicon.	10
4.	Theme 4. Correlation of Conceptualization and Categorization of Proper Names. Написання доповіді : Onymic Concepts and Their Transformation.	10
5	Theme 5. Onymic Concepts, Their Semantic Loading. Написання доповіді : Structure of the Onymic Concept.	10
6	Theme 6. Framing of the Onymic Component of the Mental Lexicon. Підготовка презентації : Onymic Frames.	10
7	Theme 7. Problems of Profiling of Proper Names. Написання доповіді : Two Types of Profiling.	10
8	Theme 8. Associative Meaning of Proper Names, Methods of Establishing. Підготовка доповіді: Associative Experiments.	10
	Разом	80

9. Методи навчання

Словесні: лекції, розповідь, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація результатів власних досліджень.

Практичні: підготовка і виступи з доповідями; обговорення доповідей; підготовка презентацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Методи поточного контролю: усне опитування, контрольні письмові роботи, оцінювання доповідей, рефератів, есе, виконання та презентація індивідуального самостійного завдання.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках дисципліни є залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C		Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E		Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Cognitive Linguistics and Proper Names. Cognitive Onomastics.
2. Proper Names as Concepts. Their Role in Cognitive Processing.
3. Active and Passive Onymic Concepts.

4. Proper Names in the Mental Lexicon, Their Categorization.
5. Transformation of Onyms in the Mental Lexicon of a Native Speaker
6. Correlation of Conceptualization and Categorization of Proper Names.
7. Means of Categorizing of Onyms.
8. Onymic Circles of the Mental Lexicon.
9. Onymic Concepts, Their Semantic Loading.
10. Types of Concepts, Their Structure.
11. Framing of the Onymic Component of the Mental Lexicon.
12. Structure of the Individual Onymic Frame.
13. Types of Onymic Frames.
14. Anthroponymic Frame.
15. Toponymic Frame.
16. Ergonymic Frame.
17. Theonymic Frame.
18. Zoonymic Frame.
19. Phytonymic Frame.
20. Chrematonymic Frame.
21. Chrononymic Frame.
22. Cosmonymic Frame.
23. Ideonymic Frame.
24. Problems of Profiling of Proper Names.
25. Two Types of Profiling, Their Peculiarities.
26. The Subjective and Objective in the Mental Representation of Onyms.
27. Associative Meaning of Proper Names.
28. Methods of Establishing of the Associative Meanings of Onyms.
29. Types of Associative Experiments.
30. Free Associative Experiment with Onymic Stimuli.
31. Onymic Associative Dictionaries.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну

кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль								Загальна оцінка
Змістовий модуль 1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
100	100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи когнітивної ономастики».
2. Силабус навчальної дисципліни «Основи когнітивної ономастики».

14. Рекомендована література

Основна

1. Карпенко О.Ю. Когнітивна ономастика. Навчальний посібник, рекомендований МОН України. Одеса: Фенікс, 2010. 158 с.
2. Проблематика когнітивної ономастики. Монографія. Одеса: Астропринт, 2006. 325 с.

Додаткова

1. Бучко Д. Г., Ткачова Н. В. Словник української ономастичної термінології . Харків: Ранок-НТ, 2012. 256 с.
2. Hough C. The Oxford Handbook of Names and Naming. Oxford: OUP, 2016. 832 p.
3. Cognitive Onomastics: A Reader / ed. by S. Brendler. Hamburg: Vaar, 2016. 204 p.
4. List of Key Onomastic Terms. Режим доступу: <https://icosweb.net/wp/wp-content/uploads/2019/05/ICOS-Terms-en.pdf>
5. Słowiańska onomastyka. Encyklopedia / Pod.red. Ewy Rzetelskiej-Feleszko i Aleksandry Cieślukowej. – Warszawa; Kraków: Towarzystwo naukowe Warszawskie, 2002-2003. Т. 1-2.
6. Sjöblom P. Cognitive Linguistics and Onomastics: How Company Names Reflect Subjectivity? 2004. Режим доступу: <http://www.helsinki.fi/jarj/ficla/subjectivity>

15. Електронні інформаційні ресурси

1. The International Council of Onomastic Sciences. URL: <https://icosweb.net/onomastics-online/> - Міжнародна рада з ономастичних наук.
2. American Name Society. URL: <https://www.americannamesociety.org> - асоціація ономастів Америки.